

**Handläggare**  
Nina Ström  
Telefon: 08-509 25 026**Till**  
Socialnämndens organisations- och  
föreningsutskott  
14 december 2021

## **Pusselbiten – lek- och fritidsaktiviteter för barn på skyddade boenden**

Ansökan om tidsbegränsat bidrag från Rädda Barnen

### **Förvaltningens förslag till beslut**

1. Organisations- och föreningsutskottet beviljar Rädda Barnen 200 000 kronor för projektet Pusselbiten under perioden 1 januari till och med 31 december 2022.
2. Föreningen ska lämna in en delredovisning efter ett halvår samt en helårsredovisning efter verksamhetsåret. I båda fallen ska föreningen redovisa hur många barn som hör hemma i Stockholms stad och som deltagit i aktiviteterna.
3. Paragrafen justeras omedelbart.

Fredrik Jurdell  
Socialdirektör

### **Sammanfattning**

Rädda Barnen ansöker om ett tidsbegränsat bidrag på 397 000 kronor för Pusselbiten för perioden 1 januari till och med 31 december 2022. Projektet ska rikta sig till barn på skyddade boenden i staden. Rädda Barnen planerar att genomföra åldersanpassade lek- och fritidsaktiviteter för barn och ungdomar på boendena. Inledningsvis ska verksamheten starta på 1-2 boenden, för att sedan gradvis utökas. Organisationen planerar att starta aktiviteterna på Somayas skyddade boende. Arbetet ska genomföras av volontärer som förutom egen kompetens och erfarenhet av målgruppen ska ha genomgått ett antal utbildningar för att på bästa sätt kunna möta barnen. Efter en samlad bedömning anser förvaltningen att Rädda Barnen ska beviljas 200 000 kronor i bidrag för projektet Pusselbiten.

## **Bakgrund**

Rädda Barnen har funnits sedan 1919 och har inte tidigare sökt föreningsbidrag av socialnämndens organisations- och föreningsutskott (OFU). Däremot ingår de i ett idéburet offentligt partnerskap (IOP) med socialnämnden gällande ensamkommande ungdomar som står helt eller delvis utanför samhällets insatser.

## **Ärendets beredning**

Ärendet har beretts vid enheten för juridik, upphandling och föreningsstöd inom administrativa avdelningen. Förvaltningens handläggning av bidrag utgår från "Socialnämndens riktlinjer för bidrag till ideella organisationer" beslutade av nämnden 25 maj 2021. Enheten har samverkat med Stadsövergripande enheten kring behov och även kvalitet.

## **Ärendet**

Rädda Barnen, med organisationsnummer 802002-8638, ansöker hos OFU om 397 000 kronor i tidsbegränsat bidrag för Pusselbiten, ett nytt projekt för barn på skyddade boenden i staden. Bidraget avser perioden 1 januari till och med 31 december 2022.

## **Sökande förening**

Rädda Barnen räknar sig själva som världens största självständiga barnrättsorganisation. De har funnits i över 100 år och fokuserar på både akuta och långsiktigt hållbara insatser för barn. Rädda Barnen är en demokratisk, partipolitisk och religiöst obunden medlemsorganisation. Som grund i sitt arbete för att barns rättigheter ska bli verklighet arbetar de utifrån Barnkonventionen. Organisationen finns representerad i nästan alla kommuner i Sverige samt i cirka 120 länder runt om i världen.

## **Aktuell ansökan**

### **Målgrupp**

Målgruppen för verksamheten är barn som på grund av våld bor på skyddade boenden med en förälder. Barnen har i stor utsträckning upplevt stressfyllda livshändelser, exempelvis bevittnat våld i nära relationer och själva varit våldsutsatta. Dessutom har barnen behövt flytta från sina hem och ofta även lämnat sina närmiljöer med skola eller förskola. Barnen bor med en förälder som oftast är tydligt påverkad av våld och rädsla, och som även är upptagen av hur tillvaron ska ordnas framöver.

Rädda Barnen gjorde en behovsinventering under 2018 genom att bjuda in ett hundratal anställda från en rad skyddade boenden i landet, bland annat från stockholmsregionen. Vid inventeringen

framkom ett stort behov av ökad samverkan mellan myndigheter, vård och skola för att säkerställa barnets rättigheter men också ett behov av ökad tillgång till en meningsfull fritid för barnet under tiden på det skyddade boendet.

Rädda Barnen lyfter i sin ansökan fram den senaste utredningen av situationen för barn på skyddade boenden - *SOU 2017:112 Ett fönster av möjligheter – stärkt barnrättsperspektiv för barn i skyddat boende*. Där tas flera brister upp i det stöd som erbjuds barn som placeras i skyddat boende tillsammans med en förälder.

### Verksamhet

Rädda Barnen planerar att genomföra stödjande lek- och fritidsaktiviteter för barn och ungdomar som bor på skyddade boenden i Stockholms stad. Organisationen arbetar i detta fall utifrån Barnkonventionen, artikel 31 om alla barns rätt till en meningsfull fritid. Aktiviteterna ska vara åldersanpassade och kan till exempel vara fysisk aktivitet, skapande, spela spel, laga mat eller att åka på utflykter till skog och natur. I valet av aktiviteter ska barnen själva få vara med och välja vad de vill göra. De vardagliga aktiviteter barnen ska erbjudas ska bidra till en känsla av normalitet, men även till en kognitiv, social och känslomässig utveckling. Rörelse men även social samvaro har goda effekter på hälsan och minskar risken för psykisk ohälsa. Aktiviteterna ska genomföras 1-2 gånger per vecka på eftermiddagar och helger. Föreningen kommer arbeta i nära samarbete med det skyddade boendet när de har träffar med mammorna parallellt med barnaktiviteterna. Vid behov kan Rädda Barnens psykologer ge stöd till mammorna vid dessa tillfällen.

Organisationen planerar att starta verksamheten på 1-2 skyddade boenden för att sedan skala upp successivt. Organisationen planerar att starta aktiviteterna på Somayas skyddade boende. Tidigare erfarenheter från Göteborg och Malmö visar att det är en process som behöver tid så att förtroende och intresse kan byggas upp för verksamheten. Om det efter att verksamheten startat är många eller samtliga skyddade boenden i Stockholm som vill ta del av verksamheten kommer Rädda Barnen att prioritera arbetet med att bemanna verksamheten med volontärer.

Förutom Somaya har Rädda Barnen haft kontakt med flera organisationer med skyddade boenden i Stockholm som också har visat intresse för verksamheten. Dessa är Tensta kvinnojour, Stockholm Västra och Unga Kvinnors värn. De har även varit i

kontakt med Linnamottagningen som drivs av föreningen Kvinnors nätverk.

Organisationen söker bidrag för att starta 1 januari 2022. Innan verksamheten på de skyddade boendena kan komma igång behövs tid till att planera en grundstruktur för arbetet samt att rekrytera och utbilda volontärer. Förberedelsearbetet väntas pågå i tre månader och verksamheten på de skyddade boendena startar 1 april 2022.

## Mål

Målen för verksamheten är:

- Barn som utsatts för våld i hemmet har fått ökad kunskap om sina rättigheter och har i högre utsträckning fått sina rättigheter tillgodosedda.
- Barn som tar del av aktiviteterna har fått en ökad känsla av meningsfull fritid samt ett ökat stöd i sin specifika situation.
- Viktiga vuxna i barnets närhet har fått mer kunskap och en ökad förståelse för barn som upplevt våld i hemmet och deras behov.
- Ideella krafter har fått ökad kompetens, bättre förutsättningar och fler verktyg att engagera sig i insatser för barn utsatta för våld i hemmet.

## Kompetens

Verksamheten som har prövats i Malmö och Göteborg kommer ursprungligen från norska Rädda Barnen där metoden är väletablerad och beprövad. Metoden bygger på ett tätt samarbete mellan anställda på Rädda Barnen, volontärer och personal på det skyddade boendet.

De volontärer som ska rekryteras ska intervjuas för att säkerställa deras lämplighet, det vill säga att de har relevant utbildning eller tidigare erfarenhet av att arbeta med målgruppen. De frågar även efter referenter. Dessutom frågar de om volontärerna har möjlighet att engagera sig långsiktigt i verksamheten, för kontinuitetens skull. Volontärerna ska efter att de har rekryterats gå en specifikt framtagen utbildning som behandlar våld mot barn generellt och barn på skyddade boenden specifikt, till exempel förhållningssätt och säkerhetsaspekter. Utöver denna utbildning ska de utbildas i Rädda Barnens trygghetspolicy Tryggare tillsammans. Alla berörda volontärer och personal ska lämna utdrag ur belastningsregistret.

Psykologer och socionomer på Rädda Barnens Centrum för stöd och behandling ska bidra med kompetensutveckling och handledning. Rädda Barnens sakkunniga om barn utsatta för våld

och barn i osäkra boendeförhållanden kommer att bidra med sin kunskap.

I Stockholm har Rädda Barnen ett etablerat samarbete med Kriscentrum, det största skyddade boendet i Stockholm och som drivs av staden. Med dem samverkar de kring frågor som rör rätten till vård genom vårdlots och handledning men också kring rättighetsbaserade samtal med barn. De samverkar även med BRIS och Stockholms Stadsmission i ett nationellt nätverk kring insatser och påverkansfrågor för barn på skyddade boenden.

#### Jämställdhet

Verksamheten riktar sig till barn som bor på skyddade boenden. Den riktar sig också till barnens närstående, i detta fall deras mammor. Aktiviteterna ska vara tydligt utformade så att både flickor och pojkar vill och kan delta.

#### Lokal

Verksamheten kommer att bedrivas på skyddade boenden. På Somayas skyddade boende, där verksamheten ska starta, är lokalerna/lägenheterna till viss del anpassade efter personer med funktionsvariation.

#### Budget för sökt verksamhet

| Intäkter                        | Belopp         |
|---------------------------------|----------------|
| Rädda Barnen, egenfinansiering  | 165 000        |
| Bidragsgivare:<br>OFU           | 397 000        |
| <b>Totala intäkter</b>          | <b>562 000</b> |
| Kostnader                       |                |
| Personal*                       | 420 000        |
| Aktiviteter*                    | 85 000         |
| Förbrukningsmaterial            | 30 000         |
| Övriga kostnader, overhead 10 % | 27 000         |
| <b>Totala kostnader</b>         | <b>562 000</b> |

\*Rädda Barnen söker 270 000 kronor personalkostnader och 70 000 kronor för aktivitetskostnader av OFU.

#### Förvaltningens bedömning

Av socialnämndens riktlinjer för bidrag till ideella föreningar framgår att verksamheten ska vara stadsövergripande och öppen, komplettera nämndens egna verksamheter, drivas med god kvalitet och till rimliga kostnader för att bidrag ska kunna beviljas. Förvaltningen gör en samlad bedömning av hur verksamheten uppfyller kraven.

### Stadsövergripande och öppen verksamhet

Verksamheten riktar sig till barn och ungdomar som bor med en förälder på ett skyddat boende i Stockholms stad. Organisationen kan i nuläget inte säga varifrån barnen och ungdomarna kommer. På Somayas skyddade boende med 12 platser för mammor och deras medföljande barn, där Rädda Barnen ska starta verksamheten, bodde 7 barn från Stockholms stad under 2020. Övriga 15 barn hörde hemma i andra kommuner. Motsvarande uppgift för 2019 är 7 barn från Stockholms stad och övriga 8 barn från andra kommuner. Under 2022 planerar Rädda Barnen att starta verksamheten på ett annat boende än Somaya, möjligen fler. Vilket det blir är inte bestämt i nuläget, organisationen har dock inlett diskussioner med bland annat de skyddade boendena Tensta Kvinnojour, Stockholm Västra och Unga Kvinnors värn. Hur många av barnen på dessa boenden som kom från Stockholms stad 2019 och 2020 känner förvaltningen inte till.

Förvaltningen bedömer det som rimligt att anta att det är barn från fler än tre stadsdelsförvaltningar, vilket är nämndens krav för att räknas som stadsövergripande verksamhet.

Förvaltningen bedömer vidare att verksamheten är öppen för samtliga barn och ungdomar i målgruppen.

Förvaltningen vill att organisationen ska redovisa hur många barn från staden som deltagit i aktiviteterna, både i halvårs- och helårsredovisningen.

### Kompletterande verksamhet

Stockholms stad driver ett skyddat boende, Kriscentrum, som tar emot barn i åldrarna 0-18 år. Där bor barnen med sina mammor i lägenheter med självhushåll och verksamheten är bemannad dygnet runt. Alla barn får där en egen kontaktperson. I verksamheten finns ett team som erbjuder pedagogisk tid för förskolebarnen. Grundskolebarn som inte har möjlighet att gå kvar på sin skola eller i en skola i närheten av boendet, har upprätthållande skolundervisning inom verksamheten via Lärteamet som utbildningsförvaltningen ansvarar för. Denna verksamhet är tillgänglig för undervisning på samtliga skyddade boenden inom Stockholms stad som tar emot barn i grundskoleålder och har hög skyddsnivå. Det finns det 27 skyddade boenden i Stockholmsområdet.

Förvaltningen bedömer att behovet av stödjande lek- och fritidsaktiviteter är stort på de skyddade boendena i staden.

Organisationen planerar att starta verksamheten på Somayas skyddade boende. Under 2020 hade de 7 barn av totalt 22 från Stockholms stad. Antalet barn hemmahörande i staden var motsvarande under 2019. Totalt var beläggningen på boendet 38 % under 2020. Somaya hade fram till i slutet av 2019 pedagogisk barnomsorg på boendet för barn 1-5 år, men valde att inte fortsätta med det då det var så pass få barn i boendet.

Förvaltningen gör bedömningen att verksamheten kompletterar staden i sitt arbete att stärka samtliga barns rätt till en meningsfull fritid. Av förklarliga skäl går det ännu inte att säga hur många barn det kommer att röra sig om på de skyddade boenden där organisationen ska driva verksamheten nästa år. Förvaltningen anser att det är självklart att samtliga barn på de valda boendena ska erbjudas verksamheten. Däremot kan nämnden enbart ge bidrag till verksamheten i den del som rör barn som är folkbokförda i staden.

### God kvalitet

Rädda Barnen har bedrivit liknande verksamhet i Göteborg och Malmö efter en väl beprövad metod som utvecklats av norska Rädda Barnen.

En annan viktig del i kvalitetskravet är att de som ska möta barnen på de skyddade boendena är väl lämpade för uppdraget. Detta då de barn som de kommer att möta är särskilt utsatta utifrån sina upplevelser av våld. Volontärerna väljs ut utifrån en intervju för att säkerställa att de har relevant utbildning eller tidigare erfarenhet av målgruppen samt att de har möjlighet att engagera sig långsiktigt i verksamheten. De tar även referenser på de tilltänkta volontärerna. Samtliga utvalda volontärer ska dels gå en specifik utbildning kring våld mot barn samt barn på skyddade boenden, dels en utbildning i policyn Tryggare tillsammans. I denna policy säkras också att ingen volontär ska arbeta ensam i en verksamhet med barn. Alla volontärer ska också lämna utdrag ur belastningsregistret. Som stöd för volontärerna kommer psykologer och socionomer på Rädda Barnen att bidra med kompetensutveckling och handledning.

Förvaltningen anser att Rädda Barnen visar att de på flera sätt säkerställer att de rekryterar lämpliga volontärer.

Ytterligare en kvalitetsfaktor är att barnen i så hög grad som möjligt ska möta samma volontärer från gång till gång. Volontärerna ska vara knutna till ett specifikt boende, därtill ska det finnas

volontärgrupper för varje skyddat boende där de bedriver verksamhet.

Förvaltningen anser att Rädda Barnens förberedelsearbete under tre månader är rimligt för att de ska kunna säkra en god kvalitet på verksamheten.

Sammantaget bedömer förvaltningen att organisationen har en bra grund för att verksamheten ska bedrivas med god kvalitet.

#### **Rimliga kostnader**

Rädda Barnen söker för en verksamhetsutvecklare på 25 % av en tjänst under sökt period. Inledningsvis behöver denne lägga ner mer arbete för kartläggning, uppstart och inskolning, därefter minskar insatsen när volontärsamordningen är igång och verksamheten är mer självgående. Övriga kostnader berör aktiviteter och förbrukningsmaterial samt overheadkostnader. Rädda Barnen delfinansierar verksamheten med vissa kostnader för personal, mat och aktiviteter.

Då andelen barn från Stockholms stad vid Somayas skyddade boende var 32 % respektive 47 % under 2020 och 2019, bedömer förvaltningen att det är rimligt att bevilja en del av det sökta beloppet. Förvaltningens förslag är 50 %, det vill säga att 200 000 kronor beviljas.

#### **Jämställdhetsanalys**

Organisationen lyfter att de kommer att skapa aktiviteter som både flickor och pojkar vill och kan delta i. Barnen får också själva vara med och påverka vad de vill göra. Förvaltningen anser att det är viktigt att organisationen lär av erfarenheter från tidigare verksamhet i andra städer för att på bästa sätt ha jämställdheten i fokus i mötet med barnen.

#### **Förvaltningens förslag till beslut**

Efter en samlad bedömning anser förvaltningen att Rädda Barnen lever upp till kriterierna gällande verksamheten.

Förvaltningen föreslår att organisations- och föreningsutskottet beviljar Rädda Barnen ett tidsbegränsat bidrag på 200 000 kronor för tiden 1 januari till och med 31 december 2022 för projektet Pusselbiten.